

Årsmelding 2024:
STIFTELSEN RETTFERD

Stiftelsen Rettferd jobber for at enkeltpersoner som føler seg som tapere skal få bedret sin livssituasjon. Vi jobber også for at forholdene blir lagt til rette for å forhindre at flere skal bli tapere i dagens samfunn. Vi bistår enkeltpersoner med å søke rettferdsvederlag / oppreisning fra det offentlige - stat / oppvekstkommune. Stiftelsen bistår også med gratis generell NAV- og privatøkonomisk rådgivning.

Stiftelsen Rettferd for taperne ble stiftet under verdens første taperkongress på Gjøvik 15.- 16. september 1993, og endret navn til Stiftelsen Rettferd i 2020.

Stiftelsen har sitt hovedkontor på Dokka i Oppland fylke, samt distriktskontor i Oslo

Styrets sammensetning i 2024:

Styreleder: Knut Lunde, Oslo

Nestleder: Kari Kjønaas Kjos, Akershus

Styremedlemmer:

Hanne Mæland, Tanumshede

Asmund Kristoffersen, Tingvoll

Katrine Olsen Gillerdalen, Aurskog

Mona Anita Espedal, Strand.

Lars Birger Salvesen, Eidsvoll.

Kenneth Arctander Johansen, Oslo

Ole Martin Juul Slyngstadli, Oslo (Permisjon fra og med 10.12.24)

Varamedlemmer:

Varin Hiwa, Oslo

André Oktay Dahl, Oslo

Arbeidsutvalg:

Arbeidsutvalget hatt følgende sammensetning:

Knut Lunde, styreleder

Kari Kjønaas Kjos, nestleder

Tor Bernhard Slaathaug, generalsekretær (Daglig leder fra og med 1.11.24)

Aud Solvår Maliberg, kontor-/økonomisjef

Styremøter:

Det har i 2024 vært avholdt 6 styremøter

Styret har behandlet 36 saker hvorav kan nevnes:

- Budsjett 2024.
- Regnskap og årsmelding 2023.
- Perioderegnskaper.
- Statistikker.
- Nye vedtekter.
- Det har i hvert styremøte blitt gitt orienteringer av styreleder, nestleder, generalsekretær, leder for administrasjonen og styremedlemmer fra møter der stiftelsen er representert.

Møter i arbeidsutvalget:

Arbeidsutvalget har fungert som saksforberedende organ for styret.

Arbeidsutvalgsmøtene i forkant av styremøtene har vært avholdt per teams.

Bemanningen på stiftelsens kontor pr. 31.12.2024 består av følgende:

Generalsekretær Tor Bernhard Slaathaug, 100 % stilling.

Kontor-/økonomisjef/saksbehandler Aud Solvår Maliberg, 100% stilling.

Saksbehandler Anne Amundsen Bjerke, 100 % stilling. (Til og med 01.05.24)

Kontorsekretær/saksbehandler Zane Ruseniece, 100% stilling.

Jurist Bengt Waldow (Fra og med 01.06.24)

Jurist Anders Jensen (Vikar)

Arbeidsmiljøet:

Det var totalt 53 sykefraværsdager i 2024 – 5,37 %.

Av disse var 8 dager (0,81%) med egenmelding og 45 dager (4,56 %) med sykemelding

Det fysiske arbeidsmiljøet ved kontoret er godt.

I 2024 har Stiftelsen Rettferd jobbet blant annet med følgende saker:

- Skrevet og sendt inn 123 søknader til stat og kommuner. 63 søknader er innvilget med til sammen kr. 9.960.000,-. 62 søknader er avslått. Det kom inn 134 nye saker i 2024. Saksbehandlingsløpet hos Stiftelsen Rettferd er ca. 1 år, og saksbehandlingstiden deretter hos det offentlige (Statens Sivilrettsforvaltning + fagdirektorat) er i overkant 2 år. Samlet ca. 3 år for bruker fra saken registreres hos Stiftelsen Rettferd. Stiftelsens hovedfokus i 2024 har vært og vil fremdeles være: Løpende arbeid med søknader om rettferdsvederlag fra stat og kommune. Dette er, har vært og skal være stiftelsens hovedoppgave også fremover. Å yte bistand til enkeltpersoner med å søke oppreisning fra det offentlige er vår kjerneoppgave, og det stiftelsen i sin tid ble etablert for.
- 26. februar gikk stiftelsens grunnlegger og tidligere generalsekretær bort. Ola Ødegaard var den første taperen i Norge som vedkjente seg taperbegrepet. Det vant han og mange andre på. Evneveik? Åpenbart ikke. I stedet for å grave seg ned i elendigheten og gå til grunne, bestemte Ola Ødegaard seg etter 25 år på skyggesiden av samfunnet, den «evneveike taperen», for å kjempe seg tilbake til sin rettmessige plass i samfunnet. Først vant han kampen for sin egen del – så tok han kampen for alle andre tapere, og vant. Nederlag på nederlag. En ødelagt barndom, en brutal oppvekst med misbruk og overgrep. Det skulle mye mer til å knekke Ola Ødegaard. Han sto opp for alle landets tapere. Kampen for tapernes rettferd ble et livsverk. I 1993 tok Ola Ødegaard initiativet til taperkongressen på Gjøvik. Mange dømte det til å være en døgnflue. Det ble det ikke. 50 tapere møtte opp. Det ledet til oppstart av Stiftelsen Rettferd for taperne, som hovedsakelig jobber for og med å hjelpe enkeltpersoner overfor privat og offentlig helse- og sosialforvaltning i Norge. Blant det viktigste arbeidet har vært å sørge for billighetserstatning (rettferdsvederlagsordningen) til tidligere barnehjemsbarn og andre grupper og enkeltpersoner som har blitt utsatt for overgrep og mishandling. Blant dem krigsbarna. Over 30 år senere er Stiftelsen Rettferd fortsatt en viktig støttespiller for mange som har hatt og har et vondt og vanskelig liv i det norske samfunnet. Stiftelsen har bistått over 3000 enkeltpersoner med å få over 450 millioner kroner i offentlig oppreisning. Vi er mange som står i dyp takknemlighet for Ola sitt virke! Ola

Ødegaards navn må og skal så med gullskrift i norsk sosialpolitisk historie! Vi lyser fred over Ola sitt minne!

- Vi har også i 2024 opprettholdt det vi mener der en svært god dialog med Statens Sivilrettsforvaltning om rettferdsvederlagssøknadene. Statens Sivilrettsforvaltning omtaler Stiftelsen Rettferd som den viktigste premissleverandøren på brukernivå knyttet til rettferdsvederlagsordningen. Stiftelsen Rettferd er per 31.12.2024 fortsatt den største enkeltaktøren på dette området. Våre brukere var i 2024 blant annet aktive deltakere i utprøving av nytt digitalt søknadsskjema hos Statens Sivilrettsforvaltning. Dette for at brukerperspektivet skal være hensyntatt i utarbeidelsen av skjemaet. Stiftelsen har og deltatt i dialog med Statens Sivilrettsforvaltning om språk og tekster på søknadsskjemaer og lignende.
- Stiftelsen Rettferd ble tildelt 3 410 000 kroner i driftstøtte fra staten for 2024. Videre fikk stiftelsen 344 990 kroner i momskompensasjon. Den økonomiske situasjonen for stiftelsen er svært utfordrende, og gir lite rom til å utvikle stiftelsens eksisterende tjenestetilbud eller starte opp ny aktivitet. Egenkapitalen til stiftelsen er så og si barbert.
- Tjenestene «Hjelp med NAV» og «Hjelp med gjeld» ble også i 2024 driftet uten noen form for offentlig økonomisk støtte. I 2024 bistod vi i rundt 45 NAV-henvendelser hver måned. Av ressursårsaker ytes kun generell rådgivning på NAV-saker, men ser at det er et nærmest umettelig behov for praktisk-orientert bistand på NAV-området. Det er videre mange som virker til å ha behov for såkalt second opinion i sine NAV-saker. Tjenesten ble i 2024 ledet av jurist Bengt Waldow, med god bistand fra våre eminente frivillige rådgivere Anne Helene Wilson Prestemon og Faria Noreen. Til sammen utgjør disse en solid rådgivningsenhet som stiftelsen er stolte av, og som vi ønsker å videreutvikle i årene fremover.
- Brukermedvirkning og brukeraktiviteter har hatt stort fokus i hele 2024. Vi har opprettet, og er godt i gang med, et «advisory board» for brukerne av stiftelsens tjenester. I tillegg har vi gjennomført både fysiske og digitale brukercafeer, brukermøte med generalsekretæren, samt ulike innspillmøter. Oppmøte på disse arrangementene har vært svært varierende. Dette skyldes i stor grad stor variasjon i brukergrunnlaget, både mht. alder og type sak. Vi har et uttalt ønske om å forbedre brukermedvirkning og brukerkompetansen i enda større grad fremover. Utfordringen er ressursmangel. To tiltak som åpenbart ville styrket Stiftelsen Rettferd på dette feltet er blant annet å a) ansette en dedikert brukermedvirknings- og kompetansekonsulent/spesialrådgiver, og b) tilknytte seg regionale brukerrepresentanter som jevnlig kan gjennomføre regionale brukersamlinger. Per i dag har vi dessverre ikke de nødvendige ressurser til å gjennomføre disse ansettelsene.
- Stiftelsen Rettferd var også en tydelig aktør på fattigdomsfeltet, som det politiske nivået lytter til. Vårt engasjement som moderator for FB-gruppen «Opprør mot fattigdom» med over 7000 medlemmer fortsatte også i 2024. Gruppen har et høyt aktivitetsnivå og aktive debatter på temaet fattigdom i Norge. Gruppen ble opprinnelig dannet av stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson (R) for å sette fokus på fattigdom i Norge i forkant av julen 2022.
- I september arrangerte vi Fattigdomsdebatten sammen med Preventio. Dette som en markering av at det var 1 år til Stortingsvalget, og tyvstart av valgkampen. Vi inviterte kjente politikere, beslutningstakere, samfunnsdebattanter og representanter for organisasjonslivet

til en god samtale om hvorfor og hvordan debatten om fattigdom i Norge skal og bør bli det viktigste temaet i valgkampen 2025. Panelet var tverrpolitisk, mangfoldig og stemmene synliggjør hvordan dette er en samtale som berører alle, på alle nivå. Panelet bestod av:

- Magnus Birkelund – FrP
- Danby Choi – Subjekt
- Are Sjøberg – Sløseriombudsmannen
- Seher Aydar – Rødt
- Farukh Qureshi – AP
- Marian Hussein – SV

I tillegg deltok kunstner Kim Diaz Holm som live-malte debatten.

- Stiftelsen ble omtalt i både FrP og Rødt sine alternative forslag til statsbudsjett for 2025, noe som synliggjør stiftelsens rolle i norsk politikk. Dialogen med det politiske miljøet er relativt god, og stiftelsen oppfatter at vi får tilgang på sentrale politiske representanter. Vi har i 2024 møtt i ulike høringer i justiskomiteen og arbeids- og sosialkomiteen på Stortinget, samt dialogmøter med representanter for regjeringen.
- Samarbeid med andre organisasjoner har også vært viktig for stiftelsen i 2024. Vi deltok i ulike møter, råd og utvalg med blant annet Juristforbundet, Frivillighet Norge, Preventio, Rettshjelpsalliansen, Rettssenteret, Foreldrenettverk mot Mobbing og Røverhuset.
- Styret i stiftelsen har vedtatt en endring i styrestrukturen og i styrekompensasjon. Begge endringer trer i kraft fra og med landsmøtet 2025.
- 1.november markerte et lite skillelinje i stiftelsens historie. Fra og med 1.november arbeider stiftelsen under et nytt sett vedtekter, som nå er godkjent av Lotteri- og stiftelsestilsynet. De nye vedtektene medfører noen endringer som tydeliggjør hva Stiftelsen Rettferd er, hvem Stiftelsen Rettferd skal jobbe for, hva som er Stiftelsen Rettferd sitt formål, og hvordan Stiftelsen Rettferd skal jobbe for formålet. Stiftelsens nye vedtekter ivaretar den unikheten vår stiftelse har og har hatt siden stiftelsen ble grunnlagt av tidligere generalsekretær Ola Ødegaard. Grunnleggeren ble før sin bortgang tatt med på råd om stiftelsens nye vedtekter og ga sin fulle tilslutning til disse. Vedtektene stiftelsen nå jobber etter ble også vedtatt av stiftelsens landsmøte/generalforsamling i september 2023. Brukerne av Stiftelsen Rettferd har dermed vært helt sentrale også i utarbeidelsen av de nye vedtektene. De aller viktigste paragrafene i Stiftelsen Rettferd sine nye vedtekter er § 1.2, 2.1 og 2.2:
 - § 1.2 sier hva Stiftelsen Rettferd er: "Vi er en norsk, privat brukerstyrt stiftelse, politisk, økonomisk og religiøs uavhengig". Med andre ord: Stiftelsen Rettferd er til for, og eksisterer på grunn av brukerne. Brukerne av Stiftelsen Rettferds tjenester utgjør selve kjernen i Stiftelsen Rettferd.
 - § 2.1 sier hvem Stiftelsen Rettferd skal jobbe for og hva målet er: "Stiftelsen Rettferd skal bidra med hjelp og støtte til enkeltmennesker som er blitt – eller står i fare for å bli, utsatt for urett, samt bidra til å bedre deres livssituasjon og oppnå rettferd.
 - § 2.2 utdyper hvordan Stiftelsen Rettferd skal jobbe for formålet: "Stiftelsen skal samtidig bidra til at offentlige ordninger og løsninger fanger opp og ivaretar sin målgruppe til deres beste, herunder gjennom stiftelsens deltakelse i den offentlige debatt, dialog med det politiske landskap, samt drive forebyggende og proaktivt arbeid for å hindre fremtidig urett. ". Sagt på en annen måte: Stiftelsen Rettferd sine brukere er Norges dårlige samvittighet, og stiftelsen skal aktivt jobbe mot urett som skjer i samfunnet vårt.

De nye vedtektene vil forhåpentligvis være en kraftig drivkraft for vekst og positiv utvikling i Stiftelsen Rettferd ettersom de nye vedtektene er et mer presist rammeverk for stiftelsens mål og verdier. Vi har gjennom våre nye vedtekter tydeliggjort hvem vi jobber for, Stiftelsen Rettferd sitt formål og langsiktige mål. Dette gir et sterkt fundament som kan motivere brukere, engasjere frivillige og tiltrekke nye samarbeidspartnere. En annen praktisk endring som er gjort i de nye vedtektene, er stillingstittelen til den som til enhver tid er ansvarlig for Stiftelsen Rettferd sin daglige drift. Helt fra vi ble etablert på Gjøvik 15-16.september 1993 på «kongress for samfunnets tapere» som Aksjon Rettferd for Taperne, har stiftelsen hatt en generalsekretær. Som et minne om, og i respekt for, stiftelsens grunnlegger og tidligere generalsekretær Ola Ødegaard, velger stiftelsen nå fremover å bruke stillingstittelen daglig leder.

Ytre miljø:

Virksomheten forurensar ikke det ytre miljøet.

Kjønnsfordeling i styre og administrasjon

Det er innvalgt 5 menn og 4 kvinner i styret som har 9 medlemmer. Det er innvalgt 2 varamedlemmer, en kvinne og en mann. I administrasjonen arbeider 3 kvinner og 2 menn (+ 1 mannlig vikar). (per 31.12.2024)

Fra starten og fram til 31.12.2024 har stiftelsens brukere fått utbetalt

Kr. 470 638 750,-

Dokka 18. februar 2025

Knut Lunde
styreleder

Kari Kjønaas Kjos
nestleder

Kenneth Arctander Johansen
styremedlem

Hanne Mæland
styremedlem

Lars Birger Salvesen
styremedlem

Katrine Olsen Gillerdalen
styremedlem

Asmund Kristoffersen
styremedlem

Mona Anita Espedal
styremedlem

Ole Martin Juul Slyngstadli
styremedlem